

Familie Kets bouwt serrestal met robots, zandboxen en een dwarse mestschuif

'Een beetje uitdaging is wel zo leuk'

Sinds december gebruikt de familie Kets in Toldijk een nieuwe stal voor 185 melkkoeien. Ze melken de 145 dieren met twee VMS melkrobots en combineren dit met zandboxen. Voor de robots loopt een mestschuif in dwarsrichting; een eigen vinding.

Een schuif die dwars voor de melkrobots de mest wegschuift en klaarlegt voor de lengteschuif is een eigen vinding van de familie Kets in hun nieuwe serrestal voor 185 melkkoeien.

Tekst: José Bonggen
Beeld: Ingrid Zieverink

Aan de doorgaande weg van Doetinchem naar Zutphen valt de nieuwe serrestal al snel op. Vooral de meer dan levensgrote koeienfoto trekt de aandacht. 'Melkveebedrijf Kets', is rechtsonder te lezen. Het zijn dan ook hun eigen koeien op de plaat. „Toen we vertelden dat we ooit zo'n gevelfoto hadden gezien, bood bouwbedrijf ID-Agro aan om het op windbreekgaas te laten drukken. Dit is het grootst mogelijke formaat”, vertelt Tonny Kets (66).

Toch zijn hij en zijn zoon Johan (32) geen types die willen opvallen. Bedachtzaam en bescheiden vertellen ze over hun nieuwe stal

voor 185 melkkoeien. De oude stal uit 1979 ziet er nog netjes uit. Jaarlijks wordt hij van binnen en buiten schoongespoten, maar de familie wilde hun koeien graag meer ruimte en comfort bieden. Ook groei stond op het wensenlijstje. „Wat uitdaging is wel leuk. Bovendien moet je de muren toch plaatsen, dus als je daar meer koeien tussen kunt houden, verdien je het gemakkelijker terug.”

De keuze voor een serrestal kwam in eerste instantie van vader. Toen Johan er voor het eerst één bezocht was hij niet eens zo enthousiast. „Die eerste serrestallen leken toch veel op een gangbare stal. Toen we er later nog wat bezochten, zag ik hoe open ze aan alle kanten konden zijn. De goede dwarsventilatie en het

licht haalden me over de streep.” Vanwege sneeuw en wind zijn de zeilen vandaag gesloten, maar normaal loop je bij wijze van spreke zo de wei in, wijst hij. Alleen de voorgevel heeft zijn vaste windbreekgaas.

VMS melkrobots

De overstap van een 2 x 7 visgraat melkstal naar de twee VMS melkrobots ging wonderbaarlijk, vinden de twee mannen. „Niet alleen de koeien, ook wijzelf vonden het minder ingewikkeld dan gedacht. We kregen ter voorbereiding een boekwerk, maar eerlijk gezegd hebben we dat pas tijdens de opstartdag doorgebladerd. Alles wordt uitgelegd.”

Het vaker melken was de voornaamste reden om robots te kiezen. „Het zorgt voor hogere productie en betere uiergezondheid. Maar drie keer daags in de melkput staan, is ons teveel van het goede.” Hoewel DeLaval vaak met FeedFirst werkt, is dat in de 0-6-0 opstelling niet mogelijk. Als de koe zich vanuit de buitenste ligbox omdraait, staat ze immers al aan het voerhek. Rond de robot is wel wat hekwerk te zien, maar dit blijkt om separatiekoeien en de opstartgroep de goede kant op te leiden. Vers gekalfde koeien verblijven achter de robot in het stro, net zolang tot ze zelf goed komen. In het strohok ernaast zijn de dieren die bijna afkalven.

De 0-6-0 indeling werd gekozen om zijn compactheid en eenvoud. Een nadeel is dat er relatief weinig vreetplaatsen zijn, maar bij robotmelken is dat geen probleem, vinden Tonny en Johan. „Het koppelgedrag gaat eruit. Zolang je zorgt dat er altijd voer ligt, staan ze nooit allemaal tegelijk aan het hek.”

Er is al plek voor een derde robot. Als er een schip met geld was, had die er al gestaan. Nu zal dat binnen een paar jaar gebeuren, en groeien ze door van de huidige 145 naar 185 koeien.

Veel tijdsbesparing heeft de robot hen nog niet opgeleverd. 's Ochtends staan ze een half uur later op, maar 's avonds zijn ze nog tot half acht bezig, door de afwerking en alle aanloop vanwege de nieuwe stal. Daarnaast kost het melken van 67 koeien per robot ook de nodige tijd, beamen de mannen. „Maar ze zeggen dat 1,3 miljoen liter op 2 robots best kan, dus daar gaan we vanuit. Natuurlijk moet je er dan een keertje vaker achteraan. Tot nu toe zijn storingen vooral onze eigen schuld; vergeten om een hek weer open te doen na het koeien halen, bijvoorbeeld.”

Toch, vertelt Ina (63), kan zij merken dat de mannen meer rust in het werk hebben gekregen. „Met Kerst konden we rustig om vijf uur eten bij onze familie. Vroeger moesten wij dan altijd eerder weg. En deze zomer kunnen Tonny en ik mooi samen fietsen. Hij is ook al 65.”

Dwarse mestschuif

In de boxen ligt zand, voor comfort en de lage bacteriedruk. „Negen van de tien boeren verklaren ons voor gek, door de combinatie met robots. Maar dat zijn altijd diegenen die er zelf geen ervaring mee hebben. Natuurlijk zit er meer slijtage aan, maar dat weegt niet op tegen de diergezondheid.”

De dichte bodem stond al in de planning voordat ze voor zand kozen. „Onderkeldering zou de stal veel duurder maken. Bovendien is de dichte vloer beter voor de klauwgezondheid. Het is toch

vreemd dat de hele wereld een dichte vloer heeft, behalve Nederland?”

Bijzonder is dat de stal niet alleen mestschuiven in de lengterichting van de stal heeft, maar ook één in de breedterichting, voor de melkrobots langs. De familie bedacht het systeem zelf, omdat ze niet bij de robotruimte alsnog een kelder met roosters wilde bouwen. De dwarsschuif trekt de mest voor de robots naar de buitenste loopgang. Een kwartier later neemt de lengteschuif die mest mee naar achteren. „We zijn verschillende fabrikanten langs geweest, maar alleen JOZ wilde het proberen. Het probleem is dat er twee kettingen over elkaar moeten lopen; die van de dwars- en van de lengteschuif. Die eerste ketting ligt nu 15 centimeter dieper, maar het risico was dat hij daardoor slechter trok. Ook de tijdschakeling moet zeker zijn, zodat ze niet met elkaar botsen. De monteur kwam hier mopperend aan: 'Dat wordt niks. Als het niet lukt, ben ik weg', zei hij. Maar het loopt prima.”

Het zandbezinksel in de put achter de stal wordt straks ongeveer vier keer per jaar op een mestvaalt gegooid en vervolgens uitgereden op het land. „We hebben gekeken naar een machine die het zand scheidt en schoonmaakt, zodat je het opnieuw kunt instrooien. Je verbruikt immers wel 12 kg per koe per dag. Maar een nieuwe lading zand uit Netterden is goedkoper.”

OPEN DAG

Op vrijdag 12 april houdt de familie Kets een open dag van 10:00 tot 19:00 uur. Adres: Zutphen- Emmrikseweg 4, 7227 DK Toldijk.

Zoon Johan (32), moeder Ina (63) en vader Tonny Kets (66) bouwden in Toldijk een serrestal met aan de buitenkant een meer dan levensgrote foto van de bewoners.